

VESPERO ANTAŬ KRISTNASKO 1945 EN GERMANIO

Okazis en la jaro post la milito en germana urbo situanta en usona okupada zono. Anna Petrovna apartenis al postvivantaj militviktimoj. Neniu el ŝiaj proksimaj homoj estis mortigita aŭ vundita, sed ŝia tuta familio estis disigita; ŝi do estis perdinta ĉiun kontakton kun ĝi. Dum la okupado ŝi ne estis veninta en la saman vagonon kun sia edzo, kaj poste ŝi lin ne estis trovinta. Ŝi ne sciis, kie nuntempe li troviĝas, ĉu li estas vivanta. Ĉiuj ŝiaj provoj ricevi almenaŭ informojn pri la restado de lia vagono fiaskis. La urbo, kie ŝi vivis estis forte detruita de bombardado. Kun grandaj malfacilaĵoj ŝi estis trovinta malgrandan ĉambro en domo duondetruita. La ĉambro estis malgranda, nur malmulte lumigita; la lumo eniris nur tra malgranda parto de la fenestrovitro, aliloke ĝi estis fermita per kartono. Ascendante la ŝtuparon al la ĉambro de Anna Petrovna, oni preskaŭ riskis la vivon, ĉar la ŝtupoj estis rompiĝemaj kaj la ŝtuparo ne havis parapeton. Sed dum tiu mizera tempo ankaŭ tia loĝejo estis feliĉaĵo. Ne longe antaŭ Kristnasko Anna Petrovna estis enirinta hospitalon por akuŝo. Kompreneble, ŝi tie kuŝis kun multaj aliaj virinoj. Apud ŝi troviĝis juna germanino. Kiam oni alportis al Anna Petrovna ŝian knabinon, ŝi kuŝigis ŝin amoplene al sia brusto. Ankaŭ al la najbarino oni alportis ŝian infanon, ĝi estis malgranda negro. Estis do ne nur hororo kaj abomeno pro la konduto de la germanino, kiu kun maliceco forpuŝis sian infanon dirante: „Forportu lin kien ajn vi volas, mi ne volas vidi lin. De mi li ne ricevos lakton!“

La infano lamente kriegis. Anna Petrovna petis: „Ĉu mi povas ankoraŭ vidi lin?“ Ŝia koro konvulsiĝis. Testante sian bruston ŝi diris al la mirigita flegistino: „Ĉi tiu malsatas, kuŝigu lin al mi. Mi iom mamnutros lin“. Ekde tiu tago Anna Petrovna nutris lin. Komence ŝi estis supozanta, ke la patrino ankoraŭ pripensas kaj ŝanĝos sian decidon. Ŝi provis denove kun ŝi interparoli, sed ĉiuj

ŝiaj provoj vekis ĉe juna germanino patri-necan senton malsukcesis. Ĉiam, kiam oni portis al Anna Petrovna la etan negron, lia patrino forturniĝis de li.

Venis la tempo de la hejmsendo el la hospitalo. Je mirego de la tuta hospitala sekcio Anna Petrovna kunprenis kun si ankaŭ la malgrandan negron. La hospitala personaro sciis, ke ŝi vivas en granda malriĉeco, ke ŝiaj amikoj kolektis por ŝia knabino kelkajn vindotukojn. Neniu povis kompreni, ke ŝi akceptis ankaŭ fremdan, eĉ nigran infanon. „Tiuj rusoj estas do strangaj homoj! Neniu racia homo tiel agus ...“ Anna Petrovna mem komprenis, ke ŝi ne estis aginta laŭ racio, sed rigardante la etan negron kaj premante lin al sia brusto, ŝi jam vidis klare, ke ŝi ne povis fordoni lin, ke li estas proksima, apartenanta al ŝi. Ĉiu ŝiaj rusaj gekonatoj kaj amikoj konsilis al ŝi lin fordoni. Ili diris: „Kion vi donas al li, tion vi forprenas de vi mem kaj de via knabino“.

Tiel pasis la tempo. Neniu el ŝiaj gekonatoj havis komprenon por ŝi. „Ŝi ne estas tute normala. Kvankam ŝi ne havas manĝon por si kaj sia knabino, ŝi ankoraŭ akceptis tiun negron.“ La loĝejmastrino kaj ĉiuj najbaroj rigardis ŝin kun certa intereso kaj miro. „Tiu estas do tia freneza slava animo“, ili samopiniis.

La Kristnaskfestoj alproksimiĝis. En Germanio tiu festo estas la plej granda. Malgraŭ malvenko kaj spite de ĉiuj teruraj travivaĵoj, malgraŭ la perdo de proksimaj homoj, la malsatmizero, la loĝantaro klopodis travivi tiujn grandajn festotagojn kiel eble plej bele. En la detruitaj kaj malmulte hejtigitaj ĉambroj la homoj klopodegis festi la Kristnaskan feston kun kristnaska arbo. Dum multaj semajnoj ili fastis ŝparante la farunon, sukeron kaj grason por baki la kukojn. Por ricevi laŭ nutraĵkartoj specialajn porciojn, oni vidis la homojn starantajn en vico. En tia vico staris ankaŭ Anna Petrovna matene en la tago de Kristnaska Vigilio. Tuj

post kiam ŝi estis ricevinta sian malabundan porcion - unu kvaronfunton da bakaĵo kaj kvindek gramojn da margarino, ŝi rapidegis hejmen, kie ankoraŭ atendis laboroj nefinitaj kaj la du infanetoj.

Pro labordevoj kaj zorgado pri la du etuloj rapide pasis la tempo. Vesperigis. Ĉesinte la laboron ŝi vidis tra peco de fenestra vitro, kiel la homoj lumigas kandelojn sur la karistnaskaj arboj. Tuj ŝi ekmemoris, ke ŝia loĝejmastrino estis skribinta sur ŝian ĉambropordon la nomojn de Tri Saĝuloj el Oriento: Kaspar, Balthasar kaj Melchior, komentante la skribaĵon: „Tio alportos feliĉon!“ Anna Petrovna ekmemoris ankaŭ pri bildo ilustranta la adoradon de la Tri Saĝuloj, ke unu el ili estis negro. „De kie do alvenos al mi feliĉo, mi ja perdis ĉiujn kontaktojn kun miaj homoj...“ Senvole ŝi ekverŝis larmojn, dum denove aperis ĉe ŝi la penso pri la bildo, ŝi turnis sin al la lito, kie la du infanetoj kviete dormis. Subite ŝi ektimis pro frapado al la pordo. Anna petrovna forviŝis la larmojn kaj malfermis la pordon. Antaŭ ŝi staris malhela figuro. La ŝtuparo ne havis lumigon, ankaŭ la ĉambro estis malhela. Rapide ŝi ekkriinte ŝaltis la lumon. Ŝi havis la impreson, ke antaŭ ŝi staras unu el la Tri Saĝuloj de sur la bildo. Tio daŭris unu sekundon. Ĉe plia rigardo ŝi ekkonis, ke antaŭ ŝi vere staras negro, sed en la uniformo de usona soldato. Kun afabla rideto li eniris la ĉambron demandante en malbona germana lingvo: „Ĉu tie nigra bebo?“ „Jes, ĉi tie“, respondis Anna Petrovna kaj kondukis lin al la lito, kie la du etaj kapoj kuŝis sur la kuseno, unu apud la alia, la blanka kaj la nigra.

La negro rigardis al la infanoj, ĵetis mallongan rigardon tra povra ĉambro kaj sur ploreman vizaĝon de Anna Petrovna, kaj en liaj grandaj okuloj briletis larmoj. „Post unu minuto mi revenos!“ Li rapide foriris. Post lia foriro Anna Petrovna sentis, ke io nekredbla estis okazinta, ŝi troviĝis sub po-

tenco de fortoj, kiujn ŝi ne konis. Ŝiaj pensoj konfuziĝis. Unu el la infanetoj komencis ploreme malkontenti, dum ŝi prizorgis tiun, la alia ekkomencis plendi.

Ŝi ne rimarkis, kiom da tempo estis pasinta. Tuj denove frapado al la pordo. Nun ne venis unu, nun ĉeestis triopo, ion enportanta: kristnaskan arbeton, diversajn konservujojn, dolĉaĵojn. Ĉion ili metis sur la tablon, dekoraciis la arebeton ... Ion ili diris al Anna Petrovna, sed ŝi malbone ilin komprenis. Do, el ĉio ŝi perceptis, ke bonaj vortoj estas parolitaj. Ili rigardis al la du infanetoj kaj tenante rideton, ili lokis iajn pakajojn apud la etuloj. Finfine ili eklumigis kandeletojn sur la kristnaska arbo. Subite la loĝejmastrino aperis en la pordo. Ŝi tre miris pri la nekutimaj ĉeestantaj vizitantoj, sed pli multe pri la jam de longe nevidata abundo da ĉiuspecaj nutraĵoj sur la tablo.

Ekde tiu tago Anna Petrovna ne plu suferis mizeron, sed povis eĉ helpi multajn aliajn homojn. La negro-regimento transprenis la zorgon pri ŝiaj vivrimedoj kaj la vivteno de la du infanetoj. Venis sendaĵo el Usono, donacoj, financa subteno ... Iom post iom pliboniĝis ŝia sanstato, ŝi havis decajn vestojn, aspektis pli bele. Post la foriro de la regimento el la urbo, la sekvanta regimento transprenis la zorgon pri la vivrimedoj por ŝi kaj ambaŭ infanoj. Kiam ŝi skribis petpostulon pri emigracio en Usonon, ŝiaj novaj amikoj ankaŭ helpis al ŝi.

Pri ŝia plua sorto mi scias nenion, sed mi kredas, ke ŝiaj nigraj amikoj eĉ transe de oceano zorgis pri ŝi. Kio estas tio? Ĉu hazardo, aŭ tio, kio estas skribita en la naŭa ĉapitro de la Evangelio laŭ Marko: „Kiu akceptos unu el tiaj infanoj en mia nomo, tiu min akceptas; kaj kiu akceptas min, tiu akceptas Tiun, kiu min sendis“. ■

*Verkis Lidija Ryndina (†1964).
El libro Rusa Kristnasko tradukis
Hugo Westhoff, 1997.*